

סיכום פעילותה של נציגות המועצה המדעית (נמ"מ) בתקופה 10.2017 עד 3.2019

הפעילויות והנושאים המרכזיים בהם עסק הנמ"מ בתקופה אוקטובר 2017 עד מרץ 2019 היו:

1. ישיבות של חברי הנמ"מ עם ראש מינהל המחקר החקלאי

- פגישה של חברי הנמ"מ עם ראש מינהל המחקר החקלאי, פרופ' אלי פיינרמן נערכה ב-14 בינואר 2018. הנושאים שנידונו: מעורבות הנמ"מ בניסוח נהלי עבודה במינהל; יחסי הנהלה/מינהלה-חוקרים; ניצול קרן המנהל במקום ניצול תקציבי החוקרים לשדרוג תשתיות במינהל; שיפור האינטראקציה (הנחיית סטודנטים והוראה) עם הפקולטה לחקלאות; תהליך האסטרטגיה ומוסדותיו; וועדות במינהל, נוהל מרכזי המחקר, תפקוד יחידת המיחשוב, סדרי חדר האוכל.

- בהמשך לפגישה זו, ולבקשת ראש המינהל, בתאריך 29/1/2018 העביר אליו הנמ"מ מסמך שריכז את השגות החוקרים לגבי התנהלות הפקולטה לחקלאות מול חוקרי וולקני. המסמך התבסס על משאל שערכו חברי הנמ"מ בקרב חוקרי המכון אותו הם מייצגים. הנקודות שהועלו ע"י חוקרי מכון וולקני כנקודות המצריכות הסדרה היו: (א) שוויון זכויות בין סטודנטים של הפקולטה לחקלאות המבצעים עבודת מחקר במכון וולקני או בפקולטה לחקלאות. (ב) הנחיית סטודנטים ע"י שני חוקרי וולקני שאינם בעלי זכות הנחיה (ג) אישורי הדרכת סטודנטים לתואר שני/שלישי לחוקרי וולקני (ד) תעריפי צב"מ הפקולטה לחקלאות (ה) קריטריונים לפרופסורה למרצים שהם חוקרים במכון וולקני (ו) הנחייה של סטודנטים לתואר ראשון בפרויקט גמר (ז) תעריפי פרסום מאמרים. בפגישה שנערכה בין פרופ' פיינרמן לפרופ' חפץ – דיקן הפקולטה לחקלאות, הוצגו נקודות אלו לפרופ' חפץ, ובמפגש שנערך עם כלל החוקרים באולם כהן בתאריך 21.3.18 הגיב פרופ' חפץ לנקודות אלו, והשיב לשאלות החוקרים.

2. ישיבות של חברי הנמ"מ עם בעלי תפקידים במינהל המחקר החקלאי

- בתקופה זו הקדיש הנמ"מ חלק מהישיבות למפגש עם בעלי תפקידים במינהלה לצורך הכרתם, חיזוק הקשר, הבנת המערכת, והצפת בקשות שהגיעו מהחוקרים. פגישות אלו יצרו בסיס טוב יותר לתקשורת בין החוקרים למינהלה.

(i) בפגישת הנמ"מ עם ראש המינהל פרופ' אלי פיינרמן, הועלה הצורך בהעמקת מעורבות הנמ"מ בעדכון הנהלים על פיהם מתנהל מינהל המחקר החקלאי. באפריל 2018 החל שיתוף פעולה מבורך עם מר ירון פרישמן, מנהל תחום רשומות ומידע, האחראי על כתיבת הנהלים במינהל, ונערכו עמו מספר פגישות כדי לדון בהטמעת שינויים בנהלים הכתובים. בהמשך לפגישות אלו הוזמן נציג נמ"מ להשתתף בעדכון נוהל הגשת הצעות מחקר. עמדת הנמ"מ לגבי נהלים שונים ורשימה של הצעות הנמ"מ לשינויים בנהלים קיימים ולנהלים חדשים הועברה למר ירון פרישמן ולראש מינהל המחקר החקלאי ב-31.3.2019.

(ii) כדי לשפר את התקשורת הפנים ארגונית, נערכו בחודשים 12.2018 - 03.2019 פגישות ודיונים בנושא זה עם מר ירון פרישמן, ממונה תחום מצוינות ארגונית.

(iii) בחודש דצמבר 2017, התקיימה ישיבה של חברי הנמ"מ עם ראש וועדת המחשוב ד"ר רון אופיר לדיון **במצב המיחשוב במינהל** ולעדכונים לגבי פעילות וועדת המיחשוב. כמו כן, נידונו תלונות נקודתיות של חוקרים בנושאי המחשוב.

(iv) בתאריך 26.11.2018 נערכה פגישה של חברי הנמ"מ עם הגב' ליאורה בן-דוד, מרכזת בכירה בנושאי הדרכה ורווחה, בנושא **קורסי ניהול לחוקרים**. נערך דיון לגבי התאמת הקורסים המוצעים לצרכי החוקרים בדרגים השונים, וחברי הנמ"מ העלו הצעות לשיפור.

(v) באוקטובר 2017 נערכה ישיבה של חברי הנמ"מ עם ד"ר עינת צחורי-פיין והגב' ליאורה בן דוד הממונה על שוויון מגדרי ויועצת ראש המינהל לקידום נשים, בה הוצגו בפני הנמ"מ **מסקנות הוועדה לקידום נשים** במינהל המחקר החקלאי, ונערך דיון בהמלצות אלו.

3. ארגון מפגשי מליאת המועצה המדעית עם בעלי תפקידים במינהל המחקר החקלאי

- ב-13 בפברואר 2018 נערך **מפגש של מליאת המועצה המדעית עם ראש מינהל המחקר החקלאי פרופ' אלי פיינרמן**. לפני המפגש, הועברו לפרופ' פיינרמן נושאים אליהם התבקש להתייחס. פרופ' פיינרמן היציג את פעילות המינהל מאז נכנס לתפקידו, את האתגרים העומדים בפניו, והתייחס לנושאים שהנמ"מ העביר אליו: (1) שקיפות בניהול: (i) כינוס ופעילות וועדות (ii) איוש תפקידי מפתח במינהל (iii) מעורבות חוקרים בקביעת נהלי עבודה (2) הקמת יחידת בטיחות כימית וביולוגית (3) גיבוש הסכמים עם הפקולטה לחקלאות ואוניברסיטת ת"א (4) העברת מכון וולקני (5) יחידת "קידום" (6) יחידת המיחשוב (7) פעילות הצב"מ (8) הקמת וניהול מרכזי המחקר (9) תהליך האסטרטגיה (10) תקורות (11) שיפור תנאי הסטודנטים

- בחודשים נובמבר (5.11.2018, 13.11.2018) ודצמבר 2018 (27.12.2018) ערך הנמ"מ באולם כהן במכון וולקני **שלושה מפגשים** אליהם הוזמנו כלל החוקרים כדי להתעדכן בפעילותה של הנהלת המינהל **ושל בעלי תפקידים נוספים במינהל**. המפגשים נערכו במתכונת של מצגות בעלי התפקידים, ודיון בין החוקרים לבין כל אחד מהדוברים. הדוברים היו: ראש המנהל – פרופ' אלי פיינרמן; סגני ראש המינהל: פרופ' איתמר גלזר (ממונה על מחקר ופיתוח), פרופ' יוני אלטשטיין (ממונה על ענייני אקדמיה), פרופ' דני שטיינברג (ממונה על פיתוח אסטרטגי), ד"ר שמואל אסולין (ממונה על קשרי חוץ) ומר אמיר גנאור (ממונה על מינהל, משאבי אנוש ותקציב); מר יעקוב מועלם, מנהל יחידת "קידום"; הגב' רחל ירום, חשבת המינהל; עו"ד בת-עמי הלוינג-אדמוני, יועצת משפטית למינהל; פרופ' אורי מינגלגרין, אגודת ידידי ושוחרי המחקר החקלאי ("אגודת הידידים"), ואיילה קורניאול, יועצת עבור מינהל המחקר החקלאי להגדלת גיוס תקציבי מחקר מקרנות מחקר תחרותיות בארץ ובחול".

- ב-30 באפריל 2018, התקיים מפגש של מליאת המועצה המדעית עם פרופ' יורם קפולניק – המנהל הנכנס של קרן **BARD**, ובו הציג פרופ' קפולניק את אפשרויות המימון (עכשוויות ועתידיות) שמציעה הקרן.

4. נושאים נוספים שטופלו

- בתאריך 4.3.2018 יצאה הודעה מלשכת סגן ראש המינהל למחקר ולפיתוח לגבי **"נוהל שינויי תקציב במשך המחקר"** שמניסוחה השתמע למספר חוקרים שפנו לנמ"מ כי במקרים מסוימים עלול להילקח

מהחוקר כפל תקורות. בנוסף להתכתבויות, ב-9.4.2018 נערכה בנושא זה פגישה של נציגי הנמ"מ עם סגן ראש המינהל למחקר ופיתוח פרופ' איתמר גלזר. בעקבותיה נערך ברור מול מנהל תחום תקציבים, והובטח לנמ"מ כי אמנם המייל לא נוסח כראוי, אולם לא הייתה כל כוונה לקחת כפל תקורות.

- בתאריך 19.2.18 הפיצה יחידת המחשוב מייל לכלל החוקרים בדבר **חסימת גישה של מתגים לא מנוהלים "מפצלי נקודה" לרשת המינהל**. הנמ"מ יצר קשר עם מר רני נאור, מנהל תחום טכנולוגיות ואבטחת מידע במינהל המחקר החקלאי, ובתאום אתו, חברי הנמ"מ ערכו סקר (אנונימי; הן בסיוור במעבדות והן במייל שנשלח לחוקרים ב-3 במאי) במכונים אותם הם מייצגים והעבירו למר רני נאור את מספרי המתגים הלא מנוהלים בכל מכון, ואת מספר המכשירים המחוברים אליהם. הנתונים הועברו גם לוועדת המיחשוב, לראשי המכונים, לסגן ראש המינהל פרופ' איתמר גלזר ולראש המינהל פרופ' פיינרמן. הנמ"מ ביקש בפגישות ובהתכתבויות עם גורמים אלו שפעילות זו, שעיקרה עדכון תשתיות המינהל ביוזמת הנהלת המינהל, תמומן ע"י הנהלת המינהל ולא מתקציבי החוקרים.

- עמדת הנמ"מ בעניין חשיבותו הקריטית של קידום **נושא הבטיחות במעבדות** במינהל המחקר החקלאי הועברה לראש מינהל המחקר החקלאי בפגישות ובמיילים. הנמ"מ הדגיש את הצורך בהקמת יחידה מקצועית, שיוקצו לה תקנים ותוכל להיעזר בשרותי ייעוץ חיצוניים, לטיפול בנושא בטיחות העבודה במעבדות המינהל. תחומי האחריות של יחידה כזו, הקיימת בכל מוסד מחקר, יכללו עזרה לחוקרים ביישום תקנות הבטיחות, אכיפת התקנות, והעברת השתלמויות משמעותיות לסטודנטים, לחוקרים ולעובדים בנושאי בטיחות במעבדה. במצב הנוכחי – הטיפול בנושאים אלו לוקה בחסר. בנוסף, בעקבות המייל שנשלח לכל חוקרי וולקני ב-1.5.2018 בנושא "הנחיות עבודה עם חומרים כימיים מסוכנים", ב-10.5.2018 שלח הנמ"מ מייל תגובה ובו צוין כי הרוב המכריע של מעבדות המחקר במרכז וולקני אינו מצויד בארונות נידוף או במקררים מוגני נפיצות", ולכן, בתנאים הקיימים, רוב מעבדות המינהל אינן יכולות לעמוד בדרישות הבטיחות שנשלחו, והחוקרים לא יוכלו לערוך לבטיחות העובדים אם זו תלויה בקיומם של מתקנים כאלו.

- בעקבות האפשרות כי תקוצץ **מכסת השעות הנוספות** לחוקרים ותומכי מחקר, נערך דיון בנמ"מ בנושא זה. עמדת הנמ"מ נשלחה במייל ב-16.12.2018 לחוקרי וולקני ולהנהלת המינהל, והועברה בשיחה עם ראש המינהל. הנמ"מ קרא לדרג הניהולי לאמץ כלים ניהוליים חלופיים כדי לתמרץ ולתגמל פעילות מדעית, מבלי לקצץ במכסת השעות הנוספות הבסיסיות, ולהשתמש במספר קטן יותר של שעות נוספות ככלי ניהולי. הנמ"מ מתריע כי הפחתת מספר השעות הנוספות לחוקרים ולתומכי מחקר תפגע באיכות המחקר במינהל המחקר החקלאי. קיצוץ במכסת השעות הנוספות יוביל להפחתת שכרם של החוקרים ותומכי המחקר (הנמוך לעומת משרות מקבילות בסקטור הפרטי), יחמיר את הקושי לגייסם למינהל המחקר החקלאי, וכפועל יוצא - יפגע באיכות המחקר המתנהל במוסדנו.

- נידונו אפשרויות שונות לשיפור זכויות המילגאים במינהל על אף שאין בינם לבין המינהל יחסי עובד - מעביד, והקמת גוף/וועדה מקשרת בין הנהלת המינהל למילגאי מינהל המחקר החקלאי לצורך זה.

5. בנוסף, מתוקף תפקידם, חברי הנמ"מ:

- משתתפים בישיבות הנהלת המכון אותו הם מייצגים;
- משתתפים בישיבות הוועדות השונות בהן על פי הנוהל חברים נציגי נמ"מ;
- משתתפים בוועדות המכונסות אד-הוק;
- מנהלים את מערכות הבחירות לראשי המחלקות ולראשי המכונים;
- מעדכנים את רשימות חברי המועצה המדעית (חוקרים פורשים, חוקרים חדשים, טכנאים ומהנדסי מחקר) על פי נוהל המועצה המדעית לצרכי בחירות והפצת מיילים;
- מעבירים להנהלת המינהל תלונות ספציפיות שהגיעו מחוקרים (דוגמת: טופס קבלת ציוד רשות, תקורות ISF, התקנת תוכנות, ועוד).
- השתתפו בישיבות מיקודי העל של מינהלת האסטרטגיה בשנים בהן התכנסו מיקודי העל.

חברי הנמ"מ שהיו שותפים לפעילות בתקופה 1.10.2017 עד 31.3.2019 :

ענת אלמן (יו"ר; המכון לחקר תוצרת חקלאית ומזון),

המכון לבעלי חיים: מאיה זכות

המכון לקרקע ומים: גיא לוי, מיכאל בוריסובר

המכון למדעי הצמח: רקפת דוד-שוורץ, גיורא בן-ארי, יהושע קליין

המכון להנדסה חקלאית: יפית כהן, בני לב

המכון להגנת הצומח: ויקטוריה סרוקר, דוד עזרא